

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

3 декември 1974 година*

„Свободно предоставяне на услуги”

По дело 33 -74

Johannes Henricus Maria van Binsbergen, монтьор, с местожителство в Beesel (Нидерландия)

и

Bestuur van de Bedrijfsvereniging voor de Metaalnijverheid (Управителен съвет на търговската асоциация на металургичната промишленост), със седалище в Хага,

с предмет преюдициално запитване за тълкуване на членове 59 и 60 от Договора за ЕИО, свързани със свободното предоставяне на услуги в рамките на Общността,

СЪДЪТ,

в състав: г-н R. Lecourt, председател, г-н С. Ó. Dalaigh и г-н А. J. Mackenzie Stuart, председатели на състав, г-н А. М. Donner, г-н R. Monaco, г-н J. Mertens de Wilmars, г-н P. Pescatore (докладчик), г-н Н. Kutcher и г-н М. Sørensen, съдии,

генерален адвокат: г-н Н. Маугас

секретар: г-н А. Van Houtte

постанови настоящото

Решение

1. С определение от 18 април 1974 г., постъпило в Съда на 15 май, Centrale Raad van Beroep (Върховен съд на Нидерландия по въпросите на общественото осигуряване), поставя на Съда на основание член 177 от Договора за ЕИО въпроси относно тълкуването на членове 59 и 60 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност относно свободното предоставяне на услуги в рамките на Общността.

2. Тези въпроси са повдигнати инцидентно, в рамките на производство пред посочения по-горе съд, и се отнасят до допускането пред този съд на лицето, избрано за процесуален представител от ищеца по главното производство.

3. Както се вижда от материалите по делото, ищецът поверява закрилата на интересите си на пълномощник с нидерландско гражданство, имащ право да

* Език на производството: нидерландски.

осъществява процесуално представителство пред съдилищата, в които адвокатската защита не е задължителна.

4. Тъй като в хода на делото представителят променя местожителството си от Нидерландия в Белгия, неговата представителна власт пред Върховния съд на Нидерландия по въпросите на общественото осигуряване е оспорена на основание разпоредба от нидерландското законодателство, съгласно която единствено установили се в Нидерландия лица имат право да осъществяват процесуално представителство пред този съд.

5. В подкрепа на претенцията си заинтересованото лице се позовава на разпоредбите на Договора относно свободното предоставяне на услуги и Върховният съд на Нидерландия по въпросите на общественото осигуряване поставя два въпроса относно тълкуването на членове 59 и 60 от Договора.

Действителен обхват на членове 59 и 60

6. От съда се иска тълкуване на членове 59 и 60 във връзка с разпоредба от национално законодателство, съгласно която единствено лица, които са се установили на територията на съответната държава, имат право да осъществяват процесуално представителство пред определени съдилища.

7. Параграф първи от член 59 е единствената разпоредба в тази връзка и гласи следното: „в рамките на разпоредбите, изложени по-долу, ограниченията върху свободата на предлагане на услуги в общността следва постепенно да се премахнат, през преходния период, по отношение на граждани на държави-членки, които са се установили в държава от общността, различна от тази, в която се намира лицето, за което е предназначена услугата”.

8. Като определя в първия и втория параграф понятието „услуги” по смисъла на Договора, в третия параграф член 60 предвижда, че без да се засягат разпоредбите на главата относно правото на установяване, предлагащото услуга лице може с оглед нейното предоставяне временно да упражнява своята дейност в държавата, където се предоставя услугата, при условията, предвидени от тази държава за нейните собствени граждани.

9. Следователно поставеният от националния съд въпрос цели да установи дали изискването представителят да се е установил на територията на държавата, в която се предоставя услугата, е съвместимо със забраната, съгласно членове 59 и 60, на всички ограничения върху свободното предоставяне на услуги в Общността.

10. Ограниченията, които съгласно членове 59 и 60 трябва да бъдат премахнати, включват всички наложени на лицето, предоставящо услугата изисквания, свързани най-вече с неговото гражданство или обстоятелството, че постоянното му местожителство не е в държавата, в която се предоставя услугата, които не се прилагат по отношение на лицата, установили се на националната територия и които могат да препятстват или по друг начин да затруднят дейността на лицето, предоставящо услугата.

11. По-специално, изискването лицето, което предоставя услугата, да има постоянно местожителство на територията на държавата, в която се предоставя услугата, може, в зависимост от обстоятелствата, да доведе до изпразване на

член 59 от съдържание, поради факта, че смисълът на този член е премахването на ограниченията върху свободното предоставяне на услуги по отношение на лица, които не са се установили в държавата, в която се предоставя услугата.

12. Въпреки че, като се има предвид особения характер на предлаганите услуги, специфичните изисквания към предоставящия услугата не могат да се считат за несъвместими с Договора, когато имат за цел прилагане на професионални правила, които са обосновани от общия интерес – по-специално правила, свързани с организация, квалификация, професионална етика, надзор и отговорност – и които са задължителни за всички лица, установили се в държавата, където се предоставя услугата, когато лицето, което я предоставя, би избегнало прилагането на тези правила поради установяването му в друга държава-членка.

13. По същия начин държавата-членка не може да бъде лишена от правото да взема мерки срещу упражняването на гарантираната в член 59 свобода от предоставящо услуги лице, чиято дейност е изцяло или основно насочена към нейната територия, с цел избягване на професионалните правила за поведение, които биха били приложими спрямо това лице, ако то се беше установило в тази държава; такава ситуация е възможно да бъде обект на съдебен контрол съгласно разпоредбите на главата, свързана с правото за установяване, а не на тази относно услугите.

14. В съответствие с тези принципи изискването лицата, които са административен персонал в съдебната система, трябва да имат постоянно местожителство, за да упражняват професията си в рамките на компетентността на определени съдилища, не може да се счита за несъвместимо с разпоредбите на членове 59 и 60, когато това изискване е обективно обосновано от необходимостта да се обезпечи спазването на професионални правила за поведение по-специално във връзка с правосъдието и професионалната етика.

15. Това обаче не важи когато предоставянето на дадени услуги в държава-членка не е предмет на никаква квалификация или професионални правила и когато изискването за обичайно местожителство е определено във връзка с територията на въпросната държава-членка.

16. По отношение на професионална дейност, чието упражняване също не е ограничено в рамките на територията на определена държава-членка, изискването за местожителство в тази държава представлява ограничение, противоречащо на членове 59 и 60 от Договора, ако управлението на съдебната система може по задоволителен начин да бъде обезпечено чрез по-малко ограничителни мерки, като например избор на служебен адрес.

17. Ето защо в отговор на въпроса до съда трябва да се постанови, че параграф първи от член 59 и параграф трети от член 60 от Договора за ЕИО трябва да се тълкуват в смисъл, че националното законодателство на държава-членка не може, налагайки изискване за обичайно местожителство в тази държава, да отрече правото на установили се в друга държава-членка лица да предлагат услуги, когато предоставянето на тези услуги не е предмет на специални условия съгласно приложимото национално законодателство.

Въпросът за прякото действие на членове 59 и 60

18. От съда се иска също така да отговори дали първия параграф от член 59 и третия параграф от член 60 от Договора за ЕИО са пряко приложими и създават индивидуални права, които националните съдилища са длъжни да защитават.

19. Този въпрос трябва да се реши в светлината на цялата глава относно услугите, като се имат предвид и разпоредбите, уреждащи правото на установяване, към които препраща член 66.

20. Предвид постепенното премахване през преходния период на посочените в член 59 ограничения, член 63 предвижда изготвянето на “обща програма” – постановена в решение на Съвета от 18 декември 1961 г. (1962 г., стр. 32), която да бъде въведена чрез поредица от директиви.

21. В рамките на схемата в главата относно услугите, тези директиви целят изпълнението на различни функции, първата от които е премахване през преходния период на ограниченията върху свободното предоставяне на услуги, а втората – въвеждане в правната уредба на държавите-членки на набор от разпоредби за улесняване ефективното упражняване на тази свобода, по-специално чрез взаимно признаване на професионални квалификации и съгласуване на законодателствата относно упражняването на дейностите като самостоятелно заети лица.

22. Тези директиви също така имат задача да решават конкретните проблеми, възникнали от факта, че лицето, което предоставя услугата, няма обичайно местожителство в държавата-членка по местоизпълнение на услугата, поради което спрямо него не могат да се приложат изцяло действащите в тази държава професионални правила за поведение.

23. По отношение на постепенното въвеждане на главата относно услугите, член 59, тълкуван в светлината на общите разпоредби на член 8, параграф 7 от Договора, изразява намерението за премахване на ограниченията върху свободното предоставяне на услуги до края на преходния период, крайната дата за влизане в сила на всички предвидени в Договора правила.

24. Следователно разпоредбите на член 59, чието приложение трябваше да бъде подготвено от издадените през преходния период директиви, стават безусловни с неговото изтичане.

25. Разпоредбите на този член премахват всички форми на дискриминация по отношение на лицето, което предоставя услугата, поради неговото гражданство или обстоятелството, че се е установило в държавата, където се предоставя услугата.

26. Следователно, най-малко по отношение на специфичните изисквания за гражданство или местожителство, членове 59 и 60 налагат точно определено задължение, чието изпълнение от държавите-членки не може да се отлага или застрашава от липсата на разпоредби, които е трябвало да бъдат приети в съответствие с предоставените съгласно членове 63 и 66 правомощия.

27. Поради това отговорът трябва да бъде, че първия параграф от член 59 и третия параграф от член 60 имат пряко действие и поради това е възможно позоваване на тях пред националните съдилища, най-малко с оглед премахването на всякаква дискриминация по отношение на лицето, което

предоставя услуга на основание неговото гражданство или местожителство в държава-членка, различна от държавата-членка, където се предоставя услугата.

По съдебните разноски

28. Разноските, направени от правителството на Ирландия, правителството на Обединеното кралство на Великобритания и Северна Ирландия, правителството на Федерална република Германия и Комисията на Европейските общности, предоставили писмено становище пред съда, не подлежат на възстановяване.

29. Доколкото за страните по главното производство това дело е етап от висиящото производство пред Върховния съд на Нидерландия по въпросите на общественото осигуряване, решението относно разноските е въпрос от компетентността на този съд;

по изложените съображения, Съдът реши:

1) Първият параграф от член 59 и третият параграф от член 60 от Договора за ЕИО трябва да се тълкуват в смисъл, че националното законодателство на държава-членка не може чрез поставяне на изискване за обичайно местожителство в тази държава да отнеме правото на установили се в друга държава-членка лица да предлагат услуги, когато предоставянето на тези услуги не е предмет на специални условия съгласно приложимото национално законодателство.

2) Първият параграф от член 59 и третият параграф от член 60 имат пряко действие и поради това е възможно позоваване на тях пред националните съдилища, най-малко с оглед премахването на дискриминацията по отношение на лицето, което предоставя услугата на основание неговото местожителство в държава-членка, различна от държава-членка, където трябва да се предостави услугата.

Подписи

Произнесено на открито съдебно заседание в Люксембург на 3 декември октомври 1974 година.

Подписи